ماهنامه علمى پژوهشى

مهندسی مکانیک مدرس

mme.modares.ac.ir

مقایسه کنترلر گام به عقب بهینه شده با الگوریتم ازدحام ذرات و کنترلر LQR بر روی کوادروتور

نيلوفر پرهيزكار¹، ابوالقاسم نقاش^{2*}

1- کارشناسی ارشد، مهندسی هوافضا، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران
 2- استاد، مهندسی هوافضا، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران
 * تهران، صندوق پستی 11591634311

چکیدہ	اطلاعات مقاله
این مقاله به مقایسه عملکرد دو کنترلر گام به عقب بهینهشده با الگوریتم ازدحام ذرات و کنترلر LQR بر روی یک کوادروتور در حالت هاور میپردازد. کوادروتور یک سیستم دینامیکی پایدار نیست و توسعه کنترلرهای بهینه با کارایی بالا برای آن حائز اهمیت است. در ابتدا مدل دینامیکی کوادورتور معرفی شده و معادلات فضای حالت به منظور شبیهسازی مدل دینامیکی ارائه میشوند. سپس دو کنترلر گام به عقب و	مقاله پژوهشی کامل دریافت 17 فروردین 1396 پذیرش: 05 خرداد 1396 امائه درسامت: 13 مرداد 1396
LQR برای کنترل ارتفاع و زوایای کوادروتور طراحی میشوند. به منظور بهینهسازی کنترلر گام به عقب، پارامترهای آن به کمک الگوریتم ازدحام ذرات به گونهای تعیین میگردند که تابع هزینه در نظر گرفته شده برای کنترلر LQR کمترین مقدار خود را داشته باشد. هم چنین فرامین محمد محمد محمد محمد از این محمد از این کنترل میشوند. به منابع محمد منابع محمد محمد محمد محمد محمد محمد محمد محم	ارایه در سیبه، ۱۶ مردند ۱۹۵۵ کنید واژگان: کنیدل کنیده گام به عقب
ورودی به مونورها به منطور نشان دادن توانایی دنترلر موردنطر محاسبه و ترسیم میشوند. برای رسیدن به مفایسه دقیق تر، نابع هزینه به ازای مقادیر مختلف ماتریسهای وزنی Q و R برای دو کنترلر محاسبه شده و نتایج با یکدیگر مقایسه میشوند. نتایج نشان میدهند که کنترلر گام به عقب به کمک الگوریتم ازدحام ذرات توانایی بالاتری در کمینه سازی تابع هزینه دارد و به ازای ماتریسهای وزنی مختلف تابع هزینه در کنترلر	تشرل تنده LQR الگوريتم ازدحام ذرات تابع هزينه
گام به عقب کمتر بوده است.	بهینهسازی

Comparison of Back Stepping Optimized via PSO Algorithm and LQR Controllers for a Quadrotor

Niloofar Parhizkar, Abolghasem Naghash*

Department of Aerospace Engineering, Amirkabir University of Technology, Tehran, Iran * P.O.B. 1591634311, Tehran, Iran, naghash@aut.ac.ir

تعیین پارامترهای طراحی کنترلکنندهها با استفاده از الگوریتمهای هوشمند

اخیراً روند رو به رشدی به خود گرفته است. روشها و الگوریتمهای

بهینهسازی به دو دسته الگوریتمهای دقیق و الگوریتمهای تقریبی

تقسیم بندی می شوند. الگوریتم های دقیق قادر به یافتن جواب بهینه به صورت

دقیق هستند اما در مورد مسائل بهینهسازی سخت کارایی ندارند و زمان حل

آنها در این مسائل به صورت نمایی افزایش می یابد. الگوریتمهای تقریبی قادر

به یافتن جوابهای خوب (نزدیک به بهینه) در زمان حل کوتاه برای مسائل

ARTICLE INFORMATION	ABSTRACT
Original Research Paper Received 06 April 2017 Accepted 26 May 2017 Available Online 04 August 2017	Comparison of Back stepping method optimized via particle swarm optimization algorithm and LQR method for hovering control of a quadrotor is presented in this paper. Quadrotor is not a stable dynamical system and development of high performance controllers for it is important. First the dynamic model of a quadrotor is introduced and state-space equations are presented in order to simulate
Keywords: Back stepping LQR PSO algorithm Cost function Optimization	the dynamic model. Then two Back stepping and LQR controllers are designed to control Euler angles and height of the quadrotor. In order to optimize back stepping controller, its parameters are determined using particle swarm optimization algorithm to minimize cost function considered for LQR controller. Also, commands to the motors are calculated and plotted to show the feasibility of the controller. To obtain better comparison, the cost function is calculated for different weighting matrices of <i>Q</i> and <i>R</i> for two controllers and the results are compared. The results show that Back stepping controller has more ability to minimize the cost function in comparison to LQR and the cost function in Back stepping has fewer values for several choices of weighting matrices.

1- مقدمه

در دهههای اخیر مطالعات به منظور مدلسازی و کنترل رباتهای پرنده روند رو به رشدی را به خود گرفته است و الگوریتمهای کنترل موجود رو به افزایش است.

با بررسی الگوریتمهای کنترلی طراحیشده برای کوادروتور ملاحظه میشود که با کامل تر شدن تحقیقات بر روی روشهای کنترل کلاسیک، استفاده از روشهای ترکیبی در سالهای اخیر جایگاه ویژهای پیدا کرده است.

Please cite this article using:

برای ارجاع به این مقاله از عبارت ذیل استفاده نمایید:

[Downloaded from mme.modares.ac.ir on 2024-09-21

N. Parhizkar, A. Naghash, Comparison of Back Stepping Optimized via PSO Algorithm and LQR Controllers for a Quadrotor, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 17, No. 7, pp. 413-420, 2017 (in Persian)

بهینهسازی سخت هستند. الگوریتمهای تقریبی معمولاً به دو دسته الگوریتمهای ابتکاری^۱ و فرا ابتکاری^۲ طبقهبندی میشوند. دو مشکل اصلی الگوریتمهای ابتکاری، قرار گرفتن آنها در بهینههای محلی و ناتوانی آنها برای کاربرد در مسائل گوناگون است. الگوریتمهای فراابتکاری برای حل این مشکلات الگوریتمهای ابتکاری ارائه شدهاند. در واقع الگوریتمهای فراابتکاری، یکی از انواع الگوریتمهای بهینهسازی تقریبی هستند که دارای راهکارهای برونرفت از بهینه محلی می باشند و قابل کاربرد در طیف گستردهای از مسائل هستند. مثالهایی از این الگوریتمها، الگوریتم ژنتیک، الگوریتم ازدحام ذرات، الگوریتم سرمایش تدریجی، الگوریتم ها، الگوریتم ژنتیک، الگوریتم تکامل نفاضلی، الگوریتم مورچگان، الگوریتم جهش قورباغه، الگوریتم زنبور عسل، الگوریتم جست و جوی هارمونی، الگوریتمهای دیگر هستند.

در مرجع [1] الگوریتم ژنتیک و در مرجع [2] الگوریتم ازدحام ذرات برای تنظیم ضرایب کنترل کننده PID بر روی کوادروتور استفاده شدهاند.

در مراجع [3] و [4] نیز کنترل کننده گام به عقب بهینه شده با الگوریتم ازدحام ذرات برای کوادروتور طراحی شده است.

ترکیب روشهای کنترل کلاسیک با روشهای تطبیقی مانند منطق فازی، شبکههای عصبی و ... نیز از روشهایی هستند که به منظور بهبود کارایی کنترلرها به کار می روند و در این روشها پارامترهای طراحی یک کنترلر به صورت متغیر با زمان تنظیم می شوند.

روش های تطبیقی نیز به منظور ایجاد پاسخ مناسب در مقابل تغییرات آرام در سیستم و همچنین خطاهای مدلسازی مورد بررسی قرار گرفتهاند. در مراجع [5] و [6] از الگوریتم فازی برای تنظیم ضرایب کنترلکنندههای PID و مود لغزشی بهره گرفته شده است. هم چنین در مرجع [7] کنترلکننده LQR با الگوریتم فازی به منظور بهبود عملکرد و مقاوم تر شدن در برابر اغتشاشات و نامعینیها ترکیب شده است. روشهای شبکههای عصبی نیز به میزان کمتر استفاده شده اما دور از نظر نگه داشته نشدهاند. در مراجع [8] و [9] الگوریتم شبکههای عصبی به ترتیب با DIP و گام به عقب ترکیب شدهاند. در [10]، برای جبران عدم قطعیتهای پارامتری موجود در دینامیک مسی کوپتر از سه روش کنترلی غیرخطی تطبیقی مدل مرجع برای سه حلی چند ورودی – چند خروجی و معادلات غیرخطی چند ورودی – چند خطی چند ورودی – چند خروجی و معادلات غیرخطی چند ورودی – چند خروجی استفاده شده است.

2- معرفی کوادروتور مورد بررسی

کوادروتور شبیه سازی شده در این مقاله ای.آر.درون^۳ ساخت شرکت پروت^۴ است. این کوادروتور یک کامپیوتر داخلی با پردازنده MHz ARM9 و 468 و حافظه اجرایی 128MB که تحت سیستم عامل لینوکس است با خود به همراه دارد و دارای سیستم کنترل اتوماتیک است که امکان بلند شدن و فرود آمدن کوادروتور را فراهم می کند. نمای کلی یک ای.آر.درون در شکل 1 مشاهده می شود.

مقادیر پارامترهای فیزیکی و مشخصات مورد نیاز برای شبیهسازی مدل غیرخطی این کوادروتور در مرجع [11] به صورت فیزیکی اندازه گیری شدهاند. این مقادیر در جدول 1 قابل مشاهده هستند.

Fig. 1 Overview of an AR.Drone

شکل 1 نمای کلی از ای.آر.درون

جدول 1 مقادير پارامترهاى فيزيكى كوادروتور [11] [11] Table 1 Value of physical parameters of the quadrotor

واحد	مقدار	توضيح	پارامتر فیزیکی
gr	335	جرم	т
cm	18	فاصله مرکز ملخ تا مرکز جرم (بازوی ممان)	L
kgm ²	0.0047	ممان اینرسی حول محور z	I_z
kgm ²	0.0018	ممان اینرسی حول محور x	I_x
kgm ²	0.0018	ممان اینرسی حول محور y	I_y
Ns^2	5.7231×10 ⁻⁶	ضريب تراست ملخ	b
Nms ²	1.7169×10 ⁻⁷	ضريب گشتاور آيروديناميكي	d
kgm ²	1.85×10 ⁻⁵	اينرسي روتور	J_r

3- مدلسازی دینامیکی کوادروتور

فرضیات ساده کنندهای که در این مدلسازی مورد استفاده قرار می گیرند به شرح زیر هستند:

- 1- زمين مسطح فرض مىشود.
- 2- سازه کوادروتور و ملخها صلب در نظر گرفته میشود.
 - 3- فرض میشود که سازه متقارن است.
- 4- مرکز جرم و نیز مبدأ دستگاه مختصات بدنی منطبق بر مرکز تقارن سازه در نظر گرفته می شوند.
- 5- محورهای مختصات بدنی متصل به کوادروتور بر محورهای اصلی کوادروتور منطبق هستند در این صورت ماتریس ممان اینرسی، قطری شده و باعث سادهتر شدن معادلات می شود.
- 6- تراست و نیروی پسای ایجادشده توسط ملخها متناسب با مربع سرعت زاویه ای ملخ در نظر گرفته می شوند.

دستگاه مختصات اینرسیXYZ و دستگاه مختصات بدنیxyz مطابق با شکل 2 در نظر گرفته می شود.

1-3- استخراج مدل دینامیک دورانی کوادروتور

مومنتوم زاویهای برابر با مومنتوم تولیدشده توسط دوران کوادروتور و سرعت

Fig. 2 Body and inertial frames

¹ Heuristic ² Metaheuristic

³ AR.Drone

⁴ parrot

شکل 2 نمایش دستگاههای مختصات اینرسی و بدنی

زاویهای ملخ هاست. فرض میشود \overline{M} برآیند گشتاورهای خارجی، ω_x ، ω_y و ω_y ، ω_x مرعتهای زاویهای و $\Omega_{
m blade}$ اختلاف بین سرعت زاویهای ساعتگرد و پادساعتگرد باشد:

 $\Omega_{\text{blade}} = \Omega_1 + \Omega_3 - \Omega_2 - \Omega_4$ (1) So set of the initial of the initial

$$\vec{M} = \begin{bmatrix} I_x \dot{\omega}_x + \omega_y \omega_z (I_z - I_y) + J_r \Omega \omega_y \\ I_y \dot{\omega}_y + \omega_x \omega_z (I_x - I_z) + J_r \Omega \omega_x \\ I_z \dot{\omega}_z + \omega_x \omega_y (I_y - I_x) \end{bmatrix}$$
(2)

اگر $T_{i,i=1,2,3,4}$ نیروی تراست تولیدشده توسط هر موتور باشد و $T_{i,i=1,2,3,4}$ گشتاور تولیدشده در جهت مخالف چرخش هر ملخ باشد که $\tau_{i,i=1,2,3,4}$ توسط هوا روی ملخ اعمال میشود، خواهیم داشت: $\tau_i = d\Omega_i^2$, $T_i = b\Omega_i^2$ (3)

گشتاورهای رول، پیچ و یاو را به ترتیب با τ_x ، τ_y و τ_z نُسُانُ میدهیم. در این صورت خواهیم داشت:

$$\vec{M} = \begin{bmatrix} \tau_x \\ \tau_y \\ \tau_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -(T_2 - T_4)L \\ (T_1 - T_3)L \\ (-\tau_1 - \tau_3 + \tau_2 + \tau_4) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -(T_2 - T_4)L \\ (T_1 - T_3)L \\ \frac{d}{b}(-T_1 - T_3 + T_2 + T_4) \end{bmatrix}$$
(4)

با ترکیب معادلات (2) و (4)، بازنویسی معادله جدید برحسب مشتقات سرعتهای زاویهای، به کارگیری رابطه بین سرعتهای زاویهای حول محورهای بدنی و نرخ زوایای اویلر که در [12] محاسبه شده است و در نهایت با صرفنظر از ترمهای بسیار کوچک و تبدیل معادلات به نمایش بر حسب زوایای اویلر (که با استفاده از ماتریس دوران صورت می گیرد) به رابطه زیر می رسیم:

$$\begin{bmatrix} \ddot{\varphi} \\ \ddot{\theta} \\ \ddot{\psi} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_1(\dot{\theta}\dot{\Psi}) - a_4(\dot{\theta} + \varphi\dot{\Psi})\Omega + b_3\tau_z\theta + b_1\tau_x \\ a_2(\dot{\varphi}\dot{\Psi}) + a_5(\dot{\varphi} - \theta\dot{\Psi})\Omega - b_3\tau_z\varphi + b_2\tau_y \\ a_3(\dot{\varphi}\dot{\theta}) + (a_5\Omega\dot{\varphi} + b_2\tau_y)\varphi + b_3\tau_z \end{bmatrix}$$
(5)

$$a_{1} = \frac{(I_{y} - I_{z})}{I_{x}} + 1 , a_{2} = \frac{(I_{z} - I_{x})}{I_{y}} - 1 , a_{3} = \frac{(I_{x} - I_{y})}{I_{z}} + 1$$
$$a_{4} = \frac{J_{r}}{I_{x}} , a_{5} = \frac{J_{r}}{I_{y}} , b_{1} = \frac{1}{I_{x}} , b_{2} = \frac{1}{I_{y}} , b_{3} = \frac{1}{I_{z}}$$
(6)
$$n_{1} = \frac{1}{I_{z}} , a_{2} = \frac{1}{I_{z}} , a_{3} = \frac{1}{I_{z}}$$
(7)

$$\begin{aligned} & (x_1(t) = \varphi(t) \\ & x_2(t) = \dot{\varphi}(t) \\ & x_3(t) = \dot{\varphi}(t) \\ & x_4(t) = \dot{\theta}(t) \\ & x_5(t) = \Psi(t) \end{aligned} \qquad \begin{cases} U_2(t) = \tau_x \\ U_3(t) = \tau_y \\ U_4(t) = \tau_z \\ U_4(t) = \tau_z \end{cases} \\ & (7) \\ & (6) = \dot{\Psi}(t) \\ & (7) \\ &$$

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= a_1(x_4x_6) - a_4(x_4 + x_1x_6)\Omega \\ &+ b_3. U_4. x_3 + b_1. U_2 \\ \dot{x}_3 &= x_4 \\ \dot{x}_4 &= a_2(x_2x_6) + a_5(x_2 - x_3x_6)\Omega \\ &- b_3. U_4. x_1 + b_2. U_3 \\ \dot{x}_5 &= x_6 \\ \dot{x}_6 &= a_3(x_2x_4) + a_5(x_1x_2)\Omega \\ &+ b_2. U_3. x_1 + b_3. U_4 \end{aligned}$$
(8)

معادلات فوق غیرخطی هستند و حرکات رول، پیچ و یاو در همدیگر کوپل گردیدهاند.

2-3- استخراج معادله حركت ارتفاع

نیروهای اصلی عمل کننده بر روی کوادروتور شامل نیروی وزن و نیروی تراست هستند. مجموع تراست موتورها با U_1 نشان داده می شود. می دانیم که U_1 در راستای محور z بدنی و در جهت منفی آن است بنابراین برای به دست آوردن معادله حرکت ارتفاع در دستگاه اینرسی، باید U_1 از دستگاه بدنی به دستگاه اینرسی انتقال یابد و چون نیروی وزن نیز در راستای محور z دستگاه اینرسی است، در نهایت رابطه زیر برای حرکت در راستای محور z دستگاه اینرسی استخراج می شود [13]:

$$\ddot{z} = -g + \frac{1}{m} (\cos\theta \cos\phi) U_1 \tag{9}$$

و با تعریف زیر:
[
$$x_7$$
, x_8]^T = [z , \dot{z}]^T (10)

و با در نظر داشتن رابطه (7) معادله (9) را به فرم فضای حالت در می آوریم:

$$\dot{x}_7 = x_8 \dot{x}_8 = -g + \frac{1}{m} (\cos x_3 \cos x_1) U_1$$
(11)

4-طراحي كنترلر براي مدل ديناميكي غيرخطي

در این مقاله کنترلکننده گام به عقب و کنترلکننده LQR برای کنترل زوایای اویلر و ارتفاع کوادروتور طراحی می شوند. برای اینکه بتوانیم دو روش را به طور دقیق با یکدیگر مقایسه کنیم تابع هزینه ای را که استفاده از آن در طراحی کنترلکننده LQR مرسوم است برای هر دو کنترلر در نظر می گیریم: $J = \int_{t_0}^{t_f} (X^T Q X + U^T R U) dt$ (12)

به این صورت که برای کمینه سازی تابع هزینه در کنترلر گام به عقب از الگوریتم بهینه سازی ازدحام ذرات بهره می گیریم و با استفاده از این الگوریتم بالگوریتم بهینه سازی ازدحام ذرات بهره می گیریم و با استفاده از این الگوریتم پارامترهای گام به عقب را به گونه ای تعیین می کنیم که تابع هزینه I مینیمم شود. خروجیهای سیستمهای کنترل U_1 U_2 , U_2 U_2 هستند. این خروجیها باید به ورودیهای مدل دینامیکی که سرعتهای زاویه ملخها U_2 می تابع هرت تورها و U_2 می تعرب می کنیم که تابع مرد. این $U_{1,i=1,2,3,4}$ مستند تبدیل شوند. می دانیم U_1 مجموع تراست موتورها و U_2 ، U_2 U_4 U_4 U_5

$$\begin{cases}
U_1 = T_1 + T_2 + T_3 + T_4 \\
U_2 = -(T_2 - T_4)L \\
U_3 = (T_1 - T_3)L \\
U_4 = \frac{d}{b}(T_2 + T_4 - T_3 - T_1)
\end{cases}$$
(13)

با بازنویسی روابط (13) بر حسب تراست ها (مشابه روشی که در [14] انجام شده است) و سپس مربع سرعتهای زاویهای ملخها به روابط زیر می رسیم:

$$\begin{bmatrix} \Omega_1^{\ 2} \\ \Omega_2^{\ 2} \\ \Omega_3^{\ 2} \\ \Omega_4^{\ 2} \end{bmatrix} = \frac{1}{b} \begin{bmatrix} T_1 \\ T_2 \\ T_3 \\ T_4 \end{bmatrix} = \frac{1}{b} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & -L & 0 & L \\ L & 0 & -L & 0 \\ -\frac{d}{b} & \frac{d}{b} & -\frac{d}{b} & \frac{d}{b} \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \\ U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$
(14)

1-4 - كنترل كننده LQR

برای طراحی کنترلر LQR لازم است که معادلات (8) و (11) خطی سازی شوند. برای خطی سازی معادلات از روش ژاکوبین استفاده کرده و معادلات د. نظر گفته مه شوند:

خطی شده فضای حالت به صورت زیر درمی آیند: (15)

 $\dot{X} = J_x X + J_u U$ ماتریسهای J_x و J_u ماتریسهای ژاکوبین هستند که به ترتیب به صورت زیر تعریف میشوند:

$$J_{x} = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_{1}}{\partial x_{1}} & \cdots & \frac{\partial f_{1}}{\partial x_{n}} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_{n}}{\partial x_{1}} & \cdots & \frac{\partial f_{n}}{\partial x_{n}} \end{bmatrix}$$
(16)
$$J_{u} = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_{1}}{\partial U_{1}} & \cdots & \frac{\partial f_{1}}{\partial U_{n}} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial f_{n}}{\partial U_{1}} & \cdots & \frac{\partial f_{n}}{\partial U_{n}} \end{bmatrix}$$
(17)

$$J_{u} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} (8) \quad (8) \quad (1) \quad (1)$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$
(19)
$$x_2 \quad x_3 \quad x_4 \quad x_5 \quad x_6]^{\mathrm{T}}$$

 $X = [x_1]$

 $U = [U_1]$

$$\begin{bmatrix} U_2 & U_3 & U_4 \end{bmatrix}^{\mathrm{T}}$$
 (20)
و ماتریس های Q و *R*:

$$X = R^{-1}B^{\mathrm{T}}P$$
 (24)
د ای ماتریس بدو حالت داریم:

و با این بهره بردار ورودی کنترل در مدل دینامیک دورانی را به دست مى آوريم:

$$U = -KX \tag{26}$$

2-4 - كنترل كننده گام به عقب

كنترل كننده گام به عقب در مرجع [15] به طور كامل توضيح داده شده است و در اینجا به اختصار بیان می شود. معادلات حالتی که در این روش به کار گرفته میشوند باید دارای فرم خاصی باشند. در واقع این معادلات از دو دسته تشکیل میشوند که به فرم زیر میباشند.

$$\dot{x}_1 = f_1(x_1) + g_1(x_1)x_2$$

$$\dot{x}_2 = f_2(x_1, x_2) + g_2(x_1, x_2)u$$
(27)

همان طور که مشاهده می شود به جز در انتهای معادله در دسته معادلات اول فقط متغير x_1 وجود دارد. اصطلاحاً گفته می شود معادله اول نسبت به متغیر x_2 افاین میباشد. همین طور معادله دوم نیز نسبت به x_2 ورودی کنترلی افاین است. اگر معادلات به فرم بالا باشند به راحتی میتوان کنترل کننده گام به عقب را برای سیستم طراحی کرد.

کل روند طراحی گام به عقب دو مرحله میباشد. معادلات فضای حالت (8) را در نظر می گیریم و کنترل کننده گام به عقب را طبق روشی که در ادامه توضيح داده مىشود طراحى مىكنيم.

ابتدا معادلات فضای حالت (8) را به فرم زیر که در واقع همان رابطه (27) است در می آوریم:

$$\begin{split} \dot{\eta} &= f(\eta) + G(\eta)\zeta \\ \dot{\zeta} &= f_a(\eta,\zeta) + G_a(\eta,\zeta)u \end{split} \tag{28}$$

$$\begin{aligned} &\sum_{\lambda} E_a(\eta,\zeta) + G_a(\eta,\zeta)u \\ &\sum_{\lambda} E_a(\eta,\zeta) + G_a(\eta,\zeta)u \end{aligned}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_3 \\ \dot{x}_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_2 \\ x_4 \\ x_6 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_2 \\ \dot{x}_4 \\ \dot{x}_6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_1 x_4 x_6 - a_4 (x_4 + x_1 x_6) \Omega \\ a_2 x_2 x_6 + a_5 (x_2 - x_3 x_6) \Omega \\ a_3 x_2 x_4 + a_5 x_1 x_2 \Omega \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_1 & 0 & b_3 x_3 \\ 0 & b_2 & -b_3 x_1 \\ 0 & b_2 x_1 & b_3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} U_2 \\ U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$

$$(29)$$

$$\eta = \begin{bmatrix} z_1 \\ z_3 \\ z_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_{1d} - x_1 \\ x_{3d} - x_3 \\ x_{5d} - x_5 \end{bmatrix}$$
(30)

$$\zeta = \begin{bmatrix} z_2 \\ z_4 \\ z_6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_{2d} - x_2 \\ x_{4d} - 4 \\ x_{6d} - x_6 \end{bmatrix}$$
(31)

که مقادیر
$$x_{1d}$$
 تا x_{6d} متغیرهای حالت مطلوب هستند. با این تغییر

$$f(\eta) = \begin{bmatrix} 0\\0\\0\\0\end{bmatrix}, G(\eta) = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0\\0 & 1 & 0\\0 & 0 & 1\end{bmatrix}$$
(32)

$$f_{a}(\eta,\zeta) = \begin{bmatrix} \ddot{x}_{1d} - a_{1}x_{4}x_{6} + a_{4}(x_{4} + x_{1}x_{6})\Omega \\ \ddot{x}_{3d} - a_{2}x_{2}x_{6} - a_{5}(x_{2} - x_{3}x_{6})\Omega \\ \ddot{x}_{5d} - a_{3}x_{2}x_{4} - a_{5}x_{1}x_{2}\Omega \end{bmatrix}$$
(33)

$$G_a(\eta,\zeta) = -\begin{bmatrix} b_1 & 0 & b_3 x_3 \\ 0 & b_2 & -b_3 x_1 \\ 0 & b_2 x_1 & b_3 \end{bmatrix}$$
(34)

و در نهايت:
$$u = \begin{bmatrix} U_2 \\ U_3 \\ U_4 \end{bmatrix}$$
(35)

1 affine

مهندسی مکانیک مدرس، مهر 1396، دورہ 17 شمارہ 7

416

حال با آماده بودن فرم صحیح معادلات به طراحی کنترلر میپردازیم. در گام اول فرض میکنیم متغیر کی ورودی کنترلی دسته معادلات اول باشد. دسته معادلات اول را با استفاده از کنترلکننده ($\zeta = \phi(\eta) = \zeta$ طوری پایدار میکنیم که بتوان یک تابع لیاپانوف برای همین دسته معادلات پیدا کرد:

$$\begin{aligned} \phi(\eta) &= \begin{bmatrix} -k_1 & 0 & 0 \\ 0 & -k_3 & 0 \\ 0 & 0 & -k_5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} z_1 \\ z_3 \\ z_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -k_1 z_1 \\ -k_3 z_3 \\ -k_5 z_5 \end{bmatrix} \\ k_1, k_3, k_5 > 0 \end{aligned} \tag{36}$$

$$\begin{aligned} & \text{isolution} \quad \text{isol$$

$$\dot{V}(\eta) = z_1 \dot{z}_1 + z_3 \dot{z}_3 + z_5 \dot{z}_5 = z_1 z_2 + z_3 z_4 + z_5 z_6$$

= $-k_1 z_1^2 - k_3 z_3^2 - k_5 z_5^2$
 $\rightarrow \dot{V}(\eta) < 0$ (38)

. بنابراین مشتق تابع لیاپانوف منفی است. در گام دوم تابع لیاپانوف را به صورت زیر در نظر می گیریم:

$$V_{a} = V(\eta) + \frac{1}{2}[\zeta - \phi(\eta)]^{\mathrm{T}}[\zeta - \phi(\eta)] = = \frac{1}{2}(z_{1}^{2} + z_{3}^{2} + z_{5}^{2}) + + \frac{1}{2}((z_{2} + k_{1}z_{1})^{2} + (z_{4} + k_{3}z_{3})^{2} + (z_{6} + k_{5}z_{5})^{2})$$
(39)

و در نهایت با در نظر گرفتن ورودی کنترلی u به صورت زیر مشتق تابع لیاپانوف در گام دوم را منفی میکنیم و دسته معادلات دوم نیز پایدار می شوند:

و در نهایت با جایگذاری روابط (31)، (32)، (33)، (36)، (36)، (37) و (41)، (31) . (41)

$$\begin{bmatrix} U_2 \\ U_3 \\ U_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} b_1 & 0 & b_3 x_3 \\ 0 & b_2 & -b_3 x_1 \\ 0 & b_2 x_1 & b_3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \ddot{x}_{1d} + z_1 + k_1 z_2 + k_2 z_2 \\ +k_1 k_2 z_1 - a_1 x_4 x_6 \\ +a_4 (x_4 + x_1 x_6) \Omega \\ \ddot{x}_{3d} + z_3 + k_3 z_4 + k_4 z_4 \\ +k_3 k_4 z_3 - a_2 x_2 x_6 \\ -a_5 (x_2 - x_3 x_6) \Omega \\ \ddot{x}_{5d} + z_5 + k_5 z_6 + k_6 z_6 \\ +k_5 k_6 z_5 - a_3 x_2 x_4 \\ -a_5 x_1 x_2 \Omega \end{bmatrix}$$
(42)

و مشابه همین روش را روی معادله ارتفاع (11) اعمال میکنیم. با تعاریف زیر:

$$\eta = z_7 = x_{7d} - x_7$$

$$\zeta = z_8 = x_{8d} - x_8$$
(43)

که در آن
$$x_{7d}$$
 و x_{8d} مقادیر مطلوب هستند، به روابط زیر می رسیم:
 $\zeta = \phi(\eta) = -k_7 z_7$, $k_7 > 0$
(44)

$$V(\eta) = \frac{1}{2}z_7^2, V_a = \frac{1}{2}z_7^2 + \frac{1}{2}(z_8 + k_8 z_8)^2$$
(45)

$$f = 0, G = 1, f_a = \ddot{x}_{7d} + g, \ G_a = -\frac{1}{m} \cos x_1 \cos x_3$$
(46)

و در نهایت
$$U_1$$
 به صورت رابطه (47) به دست میآید:

 $U_{1} = \frac{m}{\cos x_{1} \cos x_{3}} (k_{7} z_{8} + z_{7} + g + \ddot{x}_{7d} + k_{8} z_{8} + k_{7} k_{8} z_{7})$ (47)

نيلوفر پرهيز كار و ابوالقاسم نقاش

3-4- الگوريتم بهينهسازي ازدحام ذرات^۱

الگوریتم بهینهسازی ازدحام ذرات یکی از روشهای فراابتکاری است که در حل مسائل بهینهسازی پیوسته موفقیت بسیاری از خود نشان داده است. این روش در سال 1995 توسط کندی^۲ و ابرهارت^۳ معرفی شد [16]. این الگوریتم از روی زندگی جمعی و گروهی پرندگان الهام میگیرد تا به راه حل بهینه برسد. با استفاده از این روش میتوان با مسائلی که جواب آنها یک نقطه یا سطح در فضای *n* بعدی میباشد، برخورد نمود. در این چنین فضایی، فرضیاتی مطرح میشود و یک سرعت ابتدایی به آنها اختصاص داده میشود، همچنین کانالهای ارتباطی بین ذرات درنظر گرفته میشود. سپس این ذرات شایستگی» پس از هر بازه زمانی محاسبه میشود. با گذشت زمان، ذرات به سمت ذراتی که دارای ملاک شایستگی بالاتری هستند و در گروه ارتباطی یکسانی قرار دارند، شتاب میگیرند.

این الگوریتم با یک گروه از جوابهای تصادفی شروع به کار میکند. سپس برای یافتن جواب بهینه در فضای مسئله با به روز کردن موقعیت و سرعت هر ذره به جستجو میپردازد. هر ذره به صورت چندبعدی با دو مقدار $x_{i,j}$ و $x_{i,j}$ که به ترتیب مکان و سرعت مربوط به بعد jام از i امین ذره هستند تعریف میشود. در هر مرحله از حرکت جمعیت، هر ذره با توجه به دو مقدار بهترین به روز میشود. اولین مقدار بهترین جواب از لحاظ شایستگی است که تاکنون برای هر ذره به طور جداگانه به دست آمده است. این مقدار بهترین تجربه فردی است که tot نامیده میشود. مقدار بهترین دیگر که توسط SOP به دست میآید، بهترین مقداری است که تاکنون توسط تمام ذرهها در میان جمعیت به دست آمده است. این مقدار بهترین توسط تمام ذرهها در میان جمعیت به دست آمده است. این مقدار بهترین روه می فروهی است که gbest نامیده میشود. پس از یافتن دو مقدار بهترین عبربه (48) به spbest و stop هر ذره سرعت v و مکان x جدید خود را با روابط (48) به روز میکند:

$$v_{i,j}^{t+1} = wv_{i,j}^{t} + c_1 r_1 (p_{i,j}^{t} - x_{i,j}^{t}) + c_2 r_2 (g_j^{t} - x_{i,j}^{t})$$

$$x_i^{t+1} = x_i^{t} + v_i^{t+1}$$
(48)

به طوری که w وزن اینرسی، c_1, c_2 ضرایب شتاب و r_1, r_2 اعداد gbest تصادفی در بازه (0,1) میباشند. همچنین p و g به ترتیب pbest و pbest میباشند. 8 پارامتر $k_{i,i=1...8}$ را با الگوریتم ازدحام ذرات برای مینیمم کردن تابع هزینه به دست می آوریم. پارامترهای الگوریتم ازدحام ذرات در این مقاله به صورتی که در جدول 2 مشاهده می شود در نظر گرفته شدهاند.

¹ Particle Swarm Optimization (PSO)

² Kennedy ³ Eberhart

Fig. 4 Altitude of the quadrotor per time

شکل 4 ارتفاع کوادروتور بر حسب زمان

شکل 5 زاویه پیچ بر حسب زمان

شکل 6 زاویه رول بر حسب زمان

در مرجع [11]، با محاسبه نسبت دنده كوادروتور و بررسي رابطه بين سيگنال n و سرعت زاویهای موتورها، رابطه بین فرمان ورودی به موتور و تراست به n دست آمده است:

1 Iteration

[0-30] در نظر گرفته شده است. به طور کلی در الگوریتمهای بهینهسازی، هر چه قدر بازه جست و جو مناسب تر انتخاب شود پاسخ در تعداد تکرار های کمتری به مقدار بهینه خود همگرا میشود.

شکل 3 مقدار کمترین تابع هزینه بر حسب تعداد تکرار را نشان میدهد. همان طور که در شکل 3 مشاهده می شود مقدار مینیمم تابع هزینه به

کمترین مقدار ممکن خود همگرا شده است. ضرایب به دست آمده در آخرین تکرار به ترتیب زیر هستند:

(49)

5- نتايج

برای مشاهده نتایج، به ارتفاع و زوایای اویلر مقدار اولیه داده شده است. نتایج به دست آمده از هر دو کنترلر در شکلهای 4 تا 7 قابل مشاهده هستند.

مقدار تابع هزینه برای کنترلر گام به عقب 602.41 و برای کنترلر 612.30 LQR به دست آمده است. نکتهای که باید به آن توجه شود، بررسی ماکزیمم فرمان ورودی به موتور برای کنترل است تا یقین حاصل شود که کوادروتور مورد بررسی توانایی کنترل مقادیر اولیه و یا اغتشاشهای مورد نظر را داشته باشد.

در کوادروتور مورد نظر فرمان به موتورها با دادن مقدار به پارامتری که n نامیده می شود امکان پذیر است و n می تواند از 0 تا 500 تغییر کند [11].

جدول 2 پارامترهای الگوریتم ازدحام ذرات

Table 2 Parameters of	PSO algorithm
مقدار	پارامترهای PSO
8	تعداد متغیرهای فضای جست و جو (k _{i,i=18})
25	تعداد اعضاى جمعيت
40	تعداد تكرارها
2.05	c_1, c_2 ضرایب شتاب
0.73	وزن اینرسیw
[0-30]	بازه جست و جو برای پارامترها
5 sec	زمان شبیهسازی

شکل 3 کمترین تابع هزینه بر حسب تکرار

$$n = 1.3812 \sqrt{\frac{T}{5.7231 \times 10^{-6}}} - 173.895$$

$$(50)$$

$$(50)$$

$$(51)$$

$$(51)$$

$$(52)$$

ورودی بزرگتری نسبت به موتورهای 2 و 4 داشتهاند را نشان میدهند.

همان طور که مشاهده میشود ماکزیمم فرمان ورودی به موتورها، در هر دو کنترلر از مقدار ماکزیمم 500 کمتر بوده است.

Fig. 7 Yaw angle per time

شکل 7 زاویه یاو بر حسب زمان

Fig. 8 Command to motor1 per time

شکل 8 فرمان ورودی به موتور 1 بر حسب زمان

Fig. 9 Command to motor3 per time

R و R و تابع هزينه به ازاى مقادير مختلف وزنهاى ماتريسهاى Q و R **Table 3** Cost unction for different weights of Q and R matrices

LQR	گام به عقب	W_6	W_5	W_4	<i>W</i> ₃	W_2	w_1
184.36	95.58	1	35	25	100	5	1
334.76	325.26	5	32	22	95	8	2
720.70	710.48	10	30	20	90	10	4
1032.56	1024.80	15	28	18	85	12	6
144.42	107.99	1	30	30	105	1	1
152.26	110.0	1	35	35	110	1	1
216.30	121.53	1	45	40	120	5	1
236.34	124.55	1	50	45	130	5	1
256.76	127.80	1	60	50	140	5	1
121.74	90.20	1	80	100	100	1	1
85.28	85.14	1	5	2	100	1	1
612.30	602.41	10	60	50	90	5	1

6- نتیجهگیری

این مقاله با هدف بهینه سازی یک کنترلر غیرخطی با استفاده از الگوریتم هوشمند و مقایسه آن با کنترلر LQR که خود یک کنترلر بهینه است و نیز مقایسه توانایی دو کنترلر در کمینه سازی تابع هزینه یکسان انجام شد. برای نتیجه گیری بهتر، ماتریس های Q و R در تابع هزینه را تغییر داده و مقدار تابع هزینه برای هر دو کنترلر محاسبه شده اند. نتایج در جدول 3 قابل مشاهده هستند. برای سادگی نمایش در جدول، ماتریس های وزنی به صورت زیر در نظر گرفته شده اند:

	w_1	0	0	0	0	0	0	ך0	
Q =	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	w_1	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	w_2	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	W_3	0	
	LO	0	0	0	0	0	0	0	(51)
	w_4	0	0		ך 0				
р	0	W_4	0		0				
R =	0	0	w_5		0				
	LO	0	0	v	v_6				(52)
ازای	ب به	ه عق	گام ب	رلر	ر کنت	نه د	ع هزي	تاب	بنابراين حداقل مقدار
ماتریس های وزنی مختلف کمتر از کنترلر LQR است و این نشان می دهد									

کنترلر گام به عقب به کمک الگوریتم ازدحام ذرات در مینیمم کردن تابع هزینه موفقتر بوده است.

7- مراجع

- A. Abdollahi, A. Foruzan Tabar, H. Khodadadi, Optimal controller design for quadrotor by genetic algorithm with the aim of optimizing the response and control input signals, *Science Journal (CSJ)*, Vol. 36, No. 3, pp. 135-147, Special Issue, 2015.
- [2] J. Estevez, M. Lopez, M. Grana, Particle swarm optimization quadrotor control for cooperative aerial transportation of deformable linear objects, *International Journal of Cybernetics and Systems*, Vol. 47, Issue 1-2, pp. 4-16, 2016.
- [3] M. Ariffanan Mohd Basri, K. Danapalasingam, A. Rashid Husain, Design and optimization of backstepping controller for an underactuated autonomous quadrotor unmanned aerial vehicle, *Transactions of FAMENA*, Vol. 38, No. 3, pp. 27-44, 2014.
- [4] Y. Fouad, O. Bouhali, PSO optimization of integral backstepping controller for quadrotor attitude stabilization, 3rd IEEE International Conference on Systems and Control (ICSC'13), October, 2013.
- [5] E. Abbasi Seidabad, S. Vandaki, A. Vahidian Kamyad, Designing fuzzy pid controller for quadrotor, *International Journal of Advanced Research in Computer Science & Technology*, Vol. 2, Issue. 4, pp. 221-227, 2014.
- [6] S. Zeghlache, D. Saigaa, Backstepping sliding mode controller improved with fuzzy logic: Application to the quadrotor helicopter, *Archives of Control Sciences*, Vol. 22(LVIII), No. 3, pp. 315–342, 2012.
- [7] Z. X. Liu, C. Yuan, Y. M. Zhang, A learning-based fuzzy lqr control scheme for height control of an unmanned quadrotor helicopter, *International Conference on Unmanned Aircraft System*, 27-30 May, 2014.

شکل 9 فرمان ورودی به موتور 3 بر حسب زمان

DOR: 20.1001.1.10275940.1396.17.7.47.9

nonlinear simulation and control of attitudes degrees of freedom and the movement, *Indian Journal of Scientific Research*, Vol. 1, No. 2, pp. 759-769, 2014.

- [13] A. Naghash, M. Naghshineh, A. Honari, Minimum time trajectory optimization for flying a quadrotor in an 8 - shaped path, *International Micro Air Vehicle Conference*, 17-20 September, 2013.
- [14] E. Davoodi, M. Rezaei, Dynamic modeling, simulation and control of a quadrotor using MEMS sensors' experimental data, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 14, No. 3, pp. 175-184, 2014. (In Persian فارسي)
- [15] H. Khalil, Nonlinear Systems, pp. 588-601, Prentice Hall, 2002.
 [16] J. Kennedy, R. Eberhart, Particle swarm optimization, IEEE International
- [16] J. Kennedy, R. Eberhart, Particle swarm optimization, *IEEE International Conference on Neural Networks*, Vol. 4, 27 November-1 December, 1995.
- [8] M. Fatan, B. Lavi Sefidgari, A. Vatankhah Barenji, An adaptive neuro pid for controlling the altitude of quadcopter robot, *International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics*, 26-29 August, 2013.
- [9] T. Madani, A. Benallegue, Adaptive control via backstepping technique and neural networks of a quadrotor helicopter, *The International Federation of Automatic Control*, July 6-11, 2008.
- [10] M. Navabi, H. R. Mirzaei, Dynamic modelling and nonlinear adaptive control of mesicopter flight, *Modares Mechanical Engineering*, Vol. 15, No. 5, pp.1-12, 2015. (In Persian) (فارسی)
- [11] N. Parhizkar, A. Naghash, M. Naghshineh, Experimental investigation of rotational control of a constrained quadrotor using backstepping method, *International Micro Air Vehicle Conference*, 17-21 October, 2016.
- [12] S. N. Ghazbi, A. L. I. Akbar, M. Reza, Quadrotor: Full dynamic modeling,